

Płazy miasta Wrocławia – zagrożenia i zalecenia ochronne

Amphibians of the city of Wrocław – threats and recommendations for conservation

ANNA NAJBAR¹, AGNIESZKA KONOWALIK², MARZENA FRYDLEWICZ³, PAWEŁ KISIEL⁴, KRZYSZTOF KOLEND⁵, KAMIL KONOWALIK⁵, AGATA STARZECKA⁶, ANNA ZALEŚNA⁷

¹ Zakład Biologii Ewolucyjnej i Ochrony Kręgowców
Uniwersytet Wrocławski
50–335 Wrocław, ul. Sienkiewicza 21
e-mail: anna.najbar@uwr.edu.pl

² 56–400 Oleśnica, Ligota Mała 52
e-mail: agiogr@yahoo.com

³ 54–242 Wrocław, ul. Jelenia 44/15

⁴ 51–200 Wrocław, ul. Chocimska 10

⁵ Instytut Biologii
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
51–631 Wrocław, ul. Koźuchowska 5B

⁶ 43–400 Cieszyn, ul. Stawowa 11

⁷ 51–649 Wrocław, ul. Bacciarellego 16/3

Słowa kluczowe: płazy, urbanizacja, zagrożenia, ochrona, Dolny Śląsk.

W 2016 roku we Wrocławiu przeprowadzono inwentaryzację 231 zbiorników wodnych, z których 203 (87,9%) stanowiły miejsca rozrodu płazów. Zagrożenia wpływające na stan lokalnych populacji tej grupy zwierząt rozpoznano w 184 (79,7%) zbiornikach lub w ich najbliższym otoczeniu. Powszechnym problemem jest zarybianie zbiorników (33,8%) i zaśmiecanie (32%). Jednak do najpoważniejszych należą: wysychanie (22,1%), zarastanie (18,2%) oraz fragmentacja i izolacja (11,3%), skutkujące utratą żerowisk, zimowisk i miejsc rozrodu. Gęsta sieć dróg, przecinająca szlaki migracji płazów, powoduje ich wysoką śmiertelność podczas wiosennych i jesiennych wędrówek (wokół 21,2% zbiorników rozrodczych). Ponadto potwierdzono obecność drapieżnych gatunków inwazyjnych (wizona amerykańskiego *Neovison vison*, trzech podgatunków północno-amerykańskich żółwi ozdobnych *Trachemys scripta* i raka pręgowatego *Orconectes limosus*; 7,4%), oraz stwierdzono obecność różnego typu konstrukcji pochodzenia antropogenicznego, stanowiących niebezpieczne pułapki dla zwierząt (2,2%). Stwierdzone zagrożenia wskazują na potrzebę podjęcia skutecznych działań mających na celu ograniczenie ich wpływu na populacje płazów we Wrocławiu. Należą do nich przede wszystkim: zachowanie i pielęgnacja terenów cennych przyrodniczo, planowanie zabudowy miejskiej z uwzględnieniem dokładnie prowadzonych inwentaryzacji płazów i ich miejsc rozrodu, zabezpieczenie szlaków migracji (w tym modyfikacje elementów infrastruktury drogowej) oraz pułapek antropogenicznych, a także ograniczenie niekorzystnej działalności człowieka (np. zaśmiecania i zarybiania zbiorników wodnych).